
Samuel Colt a objev anestezie

V.Pintera

V knize Jamese Wynbrandta: „The Excruciating History of Dentistry“ se píše o události z 13.října 1832, Portland,Main, ve které známý průmyslník Samuel Colt z Hartfordu alias Dr.Coult sehrál úlohu v historii zubního lékařství a anestezie a jiné prameny ,např. **Stanley F.Malamed : „A guide to patient management “**to potvrzují.Bývá však zmiňována ještě další událost z r.

1844, která měla přímý vliv na užití rajského plynu při extrakcích zubů ,kde byl prvotním hybatelem věcí Dr.Colton z Hartfordu,o kterém se soudí,že šlo o S.Colta. Otázka ,která se nabízí je ,zda je vůbec možné aby osobnost z tak odlišné oblasti mohla mít podíl na tak významném objevu.Proto jsem shromáždil data ke zmíněným událostem tak,aby je bylo možno porovnat a zjistit o jakou zásluhu či podíl tu vlastně šlo.

Samuel Colt –narozen 1814 Hartford,zemřel 1862 Hartford (47 let)

Otec Christopher farmář,později textilní továrník a významný obchodník s hedvábím ve městě Ware(Massachusetts),matka Sarah zemřela na TBC v Samuelových 7 letech,měl 8 sourozenců-5 bratrů,3 sestry.Od 11 let (rok **1825**)se učil na farmě v Glastonbury,od r.

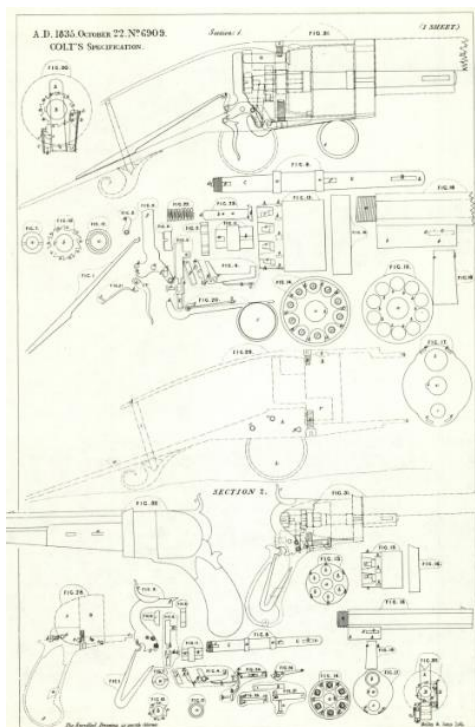
1829 (15let)pracoval v textilní továrně otce. Vyráběl vlastní galvanické články a v roce 1829 vyrobil námořní minu, kterou veřejně potopil plující vor.Jenže narazil na nepochopení veřejnosti,která použití miny považovala za nečestné..*(Poznámka autora-událost s námořní minou a nepochopením veřejnosti je uváděna ještě v r. 1842Údajně měl Coltovi pomoci utéct Elisha Root,později ředitel v Hartfordu .)*

1830-hrál si ve škole s výbušninou a po nastalé nehodě ho otec poslal učit se námořníkem. 1830-ve věku 16 let studoval ,ale nedokončil,navigaci v Amherst Academy v Massachusetts a v tomto roce se plavil jako námořník na plachetnici Corvo do Kalkaty,kde cestou vyřezal ze dřeva model revolveru podle zařízení na motání provazů řečeného vrátek. 1830-1836 ve věku 16-ti let si nechal narůst plnovous a prohlašoval se za lékaře-Dr.S.Coult z Calcaty,NewYorku a Londýna. Postával na ulicích s pojezdovou laboratoří a za 25 centů nechával přihlížejícím dýchnout rajského plynu nebo předváděl ohňovou show s výjevy z Dantovy Božské komedie,pro kterou mu zhotovil sochy démonů sochař Hiram Powers.S rajským plynem ho seznámil chemik v textilní továrně jeho otce. *(Poznámka autora: údaj o exhibicích s N2O se uvádí od r.1830,ale reálný finanční důvod k tomu má až od r.1832,kdy mu otec odmítne dál zbraně financovat)***1831**-kontaktuje na doporučení H.Ellswortha (ředitele patentního úřadu a budoucího guvernéra státu Connecticut a především přítele jeho otce)zbrojíře Ansona Chase (firma Chase a Rowe)puškaře z Hartfordu a donesl mu neúplný dřevěný model,podle kterého Rowe vytvořil nákresy,podle kterých bylo možné Coltův revolver postavit.

(Poznámka autora: Rowe William H. z Hartfordu Connecticut vyráběl pro S.Colta experimentální revolvery,patrně odvedl největší díl práce mezi léty 1832 a33.

Někdy v období mezi roky 1830 a 1840 došlo k setkání S.Colta s Rufusem Porterem.Rufus Porter byl polyhistor známý jako vynálezce se 100 patenty,některé se týkaly i létání a vzdušné přepravy,současně byl také známým malířem portrétistou a vydavatelem dvou vědeckých časopisů.Byl ve styku se S.Coltem,kterému některé své patenty prodal.Dnes jeho odkaz spravuje Muzeum Rufuse Portera.)

Chase uvádí rok 1831(někdy se uvádí začátek roku 1833),Colt (ve věku 18 let) kontaktoval Ansona Chase z Hartfordu,dal mu 15 USD ,celkem pak 125,- USD.Chase vyrobil model, který explodoval při prvním výstřelu,ale byl použit pro patent, který ovšem skončil jako předběžně přijatý.1832-Colt zasílá dva prototypy ,revolver a pušku na patentní úřad ve Washingtonu,patent ale dostane až 25.2.1836. Objednávku pušky a pistole financoval Coltův otec,ale další financovat odmítnul.****

1832-13.říjen Colt a v reklamě v Portlandu, Maine, 13. října 1832, inzeroval , pod jménem Dr. S. Coult, praktického lékárníka, výstavy ukazující účinky plynného oxidu dusného. Následuje kontakt v Albany, kde Samuelu Gibsonovi zaplatil 11 USD aby z výkrovku od True a Davise (?) vyrobil experimentální pistol. (?) Další zdokumentovaný výdaj (415 USD, 12 a půl centu) směřuje ke 13 různým puškařům z nichž jeden byl A.Chase, kteří pro S.Colta vyrobili dvě pušky a několik pistolí, z toho jednu z mosazi. Obě pušky se zachovaly.

1834- Coltovi poskytl částku 300 dolarů přítel jeho otce H.L.Ellsworth, superintendant amer.patentního úřadu (a budoucí guvernér) pro dokončení patentních modelů a s touto sumou kontaktuje Colt (věk 19 let) puškaře a hodináře Johna Pearsona (věk 28 let) v Baltimore, kde sám nějakou dobu zůstal jako zaměstnanec muzea (neorganizovaná směs prý raritního haraburdí), které patří příbuznému kapitána Walkera , který v roce 1846 sehraje významnou roli. V muzeu pořádal přednášky. (Poznámka autora: Pearson, John z Baltimore, Maryland vyráběl pro Colta od 1834 do 1836 : 9 pušek, 16 revolverů a 1 brokovnici . He made many improvement to the revolving mechanism Vliv Johna Pearsona na vývoj tvaru revolveru je zejména v lučiku a pažbě. Patrně při tom vycházel z práce A.Chase, nebo s Chasem spolupracoval .)

v témže roce 1834 kontaktuje v Baltimore dalšího puškaře- A.T.Baxtera. Pearson uvádí, že pracoval na pušce od A.T.Baxtera, exemplář se zachoval a je značen Worly, což je dodavatel hlavní a nese 4koňské hlavy do čtverce-obchodní znak S.Colta.

(Poznámka autora: Výše popsany revolver bývá připisován spíše firmě Chase a Rowe, ale skutečnost bude asi taková, že -Pearson a Chase na vývoji revolveru spolupracovali, zatímco Colt jejich činnost financoval z jarmarečních exhibicí .)

1834-v září je S.Colt znovu na cestě jako Dr.S.Coult do Kanady směr Montreal a Quebec v době, kdy v těchto městech vypukla cholera epidemie. Nemocné léčil rajským plynem, který jim prodával jako zázračný lék. Možná že to i jakýsi paliativní význam mělo.

1834-říjen-S.Colt posílá z St.John instrukci J.Pearsonovi k výrobě malých revolverů a zkouší pašovat kvalitní látky (které je schopen jako syn textilního podnikatele poznat) na území USA. Zčásti je pašování úspěšné a patrně trvá až do r.1851, tedy do období konce výroby modelu Dagoon a počátku výroby Colt Navy, tedy pašoval textil ještě v době, kdy již byl velmi úspěšným továrníkem.

Únor 1834-Baltimore, Maryland, S. Colt během svého putování s oxidem dusným jako Dr. Coult , kontaktuje hodináře a puškaře Johna Pearsona, kterému obtížně vysvětlí co by asi chtěl aby Pearson vymyslel. Colt přitom není schopen vytvořit technický výkres.

business was feasible. Colt met with Pearson to resolve some difficulties in design. Colt was not a draftsman so he could not create accurate drawings for Pearson. More than once Pearson's small design changes were necessary to make Colt's ideas workable.

1835-hodinář Pearson z Baltimore očekával, že dostane za svou práci zaplacen. Přitom dodával Coltovi jak zbraně -(nelze od sebe rozlišit jaké modely vyrobil Chase a jaké Pearson), tak dostičnan amonný pro jeho exhibice s oxidem dusným. V období zimy roku 1835 S.Colt vydělává svými exhibicemi na platby za výrobu svých zbraní Pearsonovi, kterému ovšem nestačí na pokrytí nákladů. Exhibice

v Lynchburgu vynesla 50 USD, které Colt v únoru 1835 odesílá Pearsonovi, současně však vzniká potřeba patentní ochrany, k čemuž by potřeboval více funkčních prototypů.

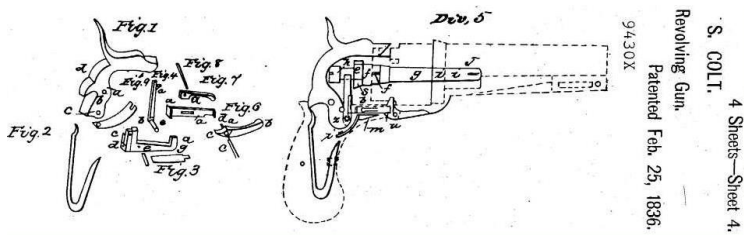
V r. 1835 obdržel Colt patent na revolver v Anglii (č. 6909) a ve Francii .

Květen 1835- S.Colt přijímá Pearsona jako zaměstnance za 12 USD týdně, stěhuje obchod do rozsáhlejší budovy a přibírá zaměstnance-pomocníka pro Pearsona-Freda Brashe za 7,5 USD týdně. Současně si S.Colt vypůjčil 2000,- USD a 24.srpna odjel do Anglie, kde se 19. září sešel s L.W.Serrellem s funkcí Solicitor amerických a cizích patentů, kterému předložil výkresy a funkční modely upravené v dílně Londýnského puškaře Williama Palmera za 3USD a tím začalo patentní řízení, které bylo ukončeno 29.října 1835 a stálo 600 USD ve zlatě. Z Londýna odjel S.Colt do Francie, kde u anglicky mluvícího patentního advokáta M.Perpignana sepsal rozsáhlý dokument za 927 Franků, z nichž polovinu zaplatil sám, zbytek pak Perpignan.

Pro přípravu US patentu za 16 USD nechal zhotovit výkresy ve Washingtonu u patentního kreslíře J.W.Posta a odjel do Hartfordu za svým otcem Christopherem Coltem aby si půjčil 300 USD. Předtím si půjčil 300 USD u svého strýce Roswella L.Colta v Pattersonu.

Květen 1836-poslední dopis Johna Pearsona, kterému S.Colt stále dlužil peníze. Celkem zhotovil Pearson pro Colta 26 experimentálních modelů. Později v r. 1861 se S.Colt s Pearsonem vyrovnal částkou 30 000,-USD.

/John Pearson do r.1840 zůstal v Baltimore, poté se přesunul do St.Luis Missouri, kde pracoval pět let pro puškaře Hellinghouse, poté odjel do Arkansasu, Ft.Smith. V r. 1870 se vrátil do St.Luis, kde je poslední zmínka o něm v r. 1886. Stále zahořkle tvrdil, že vynálezce revolveru je on sám./ **V únoru, 25.2.1836 obdržel Colt potvrzení, že byl přijat patent číslo 138 garantovaný prezidentem A.Johnsonem, ale krátce na to patentní úřad vyhořel a byl vydán náhradní patent číslo 9430X. Patent byl podle jedné verze platný do r.1850 a dalším patentem č.7629 prodloužen do r. 1856. Podle jiné verze platil 20 let, tedy do r.1856.**

5. březen 1836-stát New Jersey registroval firmu Patent arms manufacturing company (jednalo se o rodinnou firmu s kapitálem rodiny Coltů a jejich přátel, S.Colt nebyl ani ředitelem ani majitelem firmy, byl šéfem odbytu a prodeje.)

Březen až prosinec 1836-stavění továrny (manažerem nebo ředitelem továrny jmenován velmi schopný Pliny Lawton)

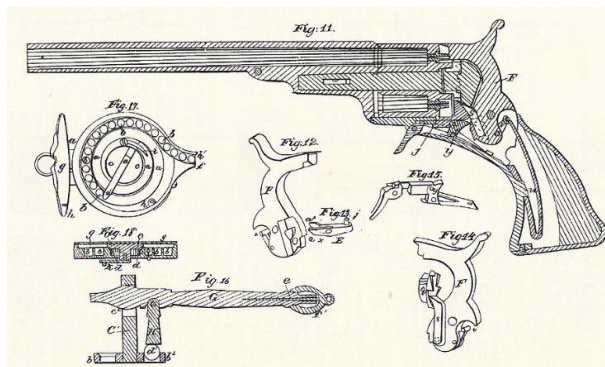
1.prosinec 1836-započata výroba (nejdříve se vyráběla Revolving rifle No1)

leden 1837-zavedena výroba Number 1 Pocket Pistol, (dnes zvaná Baby Paterson)

konec roku 1837-(ve výrobě 4 modely, stagnace prodeje, přes H.L.Ellswortha z patent. Úřadu získán kontakt na armádu, tam proběhly zkoušky ve WestPointu a označily revoly za nevhodné pro armádní účely. Uvádí se, že z pofiderního důvodu-prý aby vojáci neplýtvali municí, tedy nikoli pro technickou nezpůsobilost. Nicméně cena Patterson Texas model byla 200 USD, tedy velice vysoká. Během roku 1837 se Colt zadlužuje.)

Květen 1838- gen.Thomas Jesup objednal 50 pušek pro armádu na Floridě.

1839-udělen patent č.1304 na Pattersonský typ revolveru

Do roku **1839** prodáno 890 z 1992 kusů zbraní celkem. Přes tuto pozitivní skutečnost se už vývoj směřující k bankrotu nedal odvrátit.

1841-Colt demonstroval americké vládě podvodní miny a pro armádu vyrobil vzorky nábojů do mušket z cínové folie, které armáda podrobila zkouškám, ve kterých obstály..

1842-Bankrot společnosti Patent arms manufacturing company .

Colt se dlouho zdržel výroby a začal prodávat podvodní elektrické rozbušky a vodotěsný kabel vyrobený z mědi potažené dehtem podle svého vlastního vynálezu (Patent Google patent search neuvádí). Brzy po neúspěchu společnosti vyrábějící patentové zbraně spolupracoval se Samuelem Morseem. Coltův vodotěsný kabel, se ukázal být cenným, když Morse provozoval telegrafní linky pod jezery, řekami, zátokami a ve svých pokusech položit telegrafní linky pod Atlantský oceán.

Během roku 1842 použil podvodní minu ke zničení pohyblivé se lodi ke spokojenosti amerického námořnictva a prezidenta Johna Tylera. Avšak opozice od Johna Quincyho Adamse, který sloužil jako americký zástupce z 8. kongresového okresu Massachusetts, projekt vyřadil jako „neférové a nečestné válčení“.

(poznámka autora: tato událost se patrně nesprávně popisuje v jeho 15 letech)

1843-zakázka amer. armády na 200,000 cínových nábojů zabalených po 10 do krabic pro použití v mušketách.

(poznámka autora: první náboje, ovšem papírové se objevují u vojska Gustava Adolfa za 30 leté války, použití cínu bylo údajně Coltovým nápadem.)

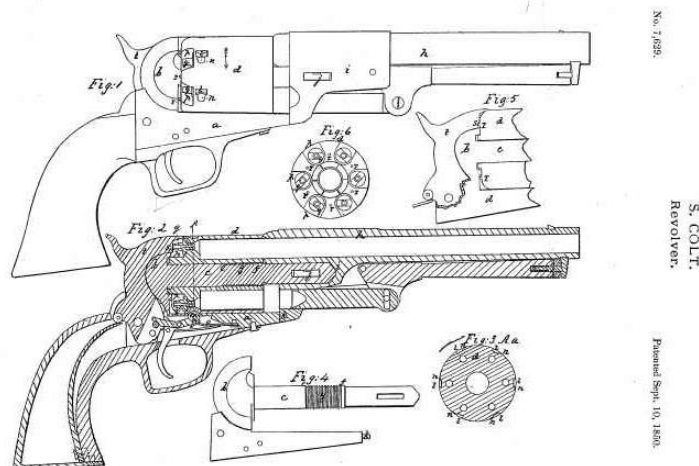
- S penězi vydělanými z cínových nábojů Colt obnovil obchod s Morsem pro výrobu svého vodotěsného telegrafního kabelu a věřil, že by podnikání prosperovalo spolu s Morseovým vynálezem.

1844 - Colt se pokusil oživit společnost Patent arms manufacturing company vyrábějící zbraně, ale nemohl zajistit prostředky od jiných investorů ani od své vlastní rodiny. To ponechal Coltovi čas na vylepšení jeho dřívějšího návrhu revolveru a jeho jediný prototyp postavený puškařem Orisonem Bluntem v New Yorku, „Nový a vylepšený revolver“ měl stacionární spoušť a měl větší kalibr. (údajně /Bock/ 10 mm) Colt předložil svůj jediný prototyp válečnému oddělení jako "Holster revolver". (poznámka autora: jménem Holster model se označuje model Paterson No 5 ráže .36. Ve sbírkách továrny Colt se nalézá skupina prototypů, z nichž jeden nese prvky modelu Paterson-(součástky breech, anchor a base) a rám s lučičkem pozdějšího modelu Walker a ve velikosti Walker „označený jako práce O. Blunta pro Colta. Mohlo by se jednat o tento jediný prototyp.

J.S. 1847 Holster Pistol, s.n. 1019/1020, 1847 Eli Whitney Jr., Whitneyville, Connecticut Caliber .44 in., barrel 9 in., overall length 15 1/2 in. Bequest of Elizabeth Hart Jarvis Colt, 1905.988

Nicméně i když mezi Pattersonem a Walkerem je Bluntův prototyp, není jasné, kdo přišel na nápad vyrábět rám v jednom kusu jako odlitek. Rovněž došlo ke změně bicího ústrojí. Není jasné, zda byla nějaká patentní ochrana. Zámek typu walkeru (s vylepšením pružiny) je součástí patentu č. 7629 až v r. 1850.

1844-. Hartford Courant, Dec. 10, 1844 A Grand Exhibition of the effects produced by inhaling Nitrous Oxid [sic], Exhilarating or Laughing Gas! will be given at Union Hall this [Tuesday] Evening, Dec. 10th, 1844. :text inzerátu: Velká výstava účinků způsobených vdechováním oxidu dusného, vydechujícího nebo smíchaného plynu! bude předán v Union Hall tento [úterý] večer, 10. prosince 1844. Čtyřicet galonů plynu bude připraveno a spravováno všem v publiku, kteří si to přejí. Dvanáct mladých mužů se dobrovolně přihlásilo k inhalaci plynu, k zahájení zábavy. Osm silných mužů se zabývá obsazením předních sedadel, aby chránilo osoby pod vlivem plynu před zraněním sebe nebo jiných ... Pravděpodobně se nikdo nebude pokoušet bojovat. Účinkem plynu je přimět ty, kdo ho vdechují, buď smích, zpívat, tančit, mluvit nebo bojovat, a tak dále, podle hlavní rysy jejich charakteru ... Plyn bude podáván pouze nejvyšší honoraci. “

Názor č 1.:

Dr. Ernest A. Wells, připomíná epizodu toho osudného večera. „... proběhla výstava účinků takzvaného „ plynu smíchu “, kterému předcházela krátká přednáška dr. Coltona, který poté a po mnoho let poté učinil tyto zábavy jeho jediným zaměstnáním ... „---(jeden z účastníků řečený Sam se pod vlivem N₂O zranil): Sam vyjádřil zmatek: „Nemám tušení,“ řekl. Horace se nadechl a zeptal se: „Cítil jsi to vůbec?“ Když mu bylo řečeno ne, zjevení ho zasáhlo: „Nová éra v tahání zubů!“ S potěšením proběhl Wells až do Massachusetts General Hospital v Bostonu, aby předvedl svůj nový nápad. Bohužel nedal pacientovi dostatek plynu. Během chirurgického zákroku pacient vykřikl bolestí a studenti na klinice „zavrčeli a šklebili.“ [7] Wells se vrátil do Hartfordu zničený a krátce nato jeho žák, William Morton, techniku ukradl. a popularizoval.

Názor č.2.: 1844-Prvním zubním lékařem (tzn.nikoli prvním vůbec,viz na konci),který použil N₂O k narkose,byl Horace Wells z Hartfordu v Connecticutu,který se o tomto účinku dozvěděl v prosinci roku 1844 na jarmareční exhibici.Následující den si sám nechal v narkose rajsským plynem extrahovat zub.. Když Wells svůj nápad demonstroval v Harvardu,došlo k fiasku,neúspěchu,kterému byl přítomen Wiliam T.G.Morton ,dentista z Massachusetts ,který se od prof. Charlese T. Jacksona z Harvardu dozvěděl o salónní zábavě s etherem.

(Spor o prvenství byl vyhrocený a při nedávném postavení pomníku se nakonec na něm neuvedlo žádné jméno.)

Názor č.3.: Horace Wellse Colton nesobecky naučil výrobu N₂O ,a ten pak zdokumentoval 170 tisíc případů aplikace N₂O bez následků,což vedlo k jeho objevu .

Soudí se, že ... Colton byl vlastně Samuel Colt, vynálezce revolveru: „Colt ... byl sám showman ve třicátých letech a alespoň v jedné reklamě v Portlandu, Maine, 13. října 1832, inzeroval, pod jménem Dr. S. Coult, praktického lékárníka, výstavy ukazující účinky plynného oxidu dusného.

ALE! Ve Wikipedii pod heslem Colton je uveden jiný člověk, nedostudovaný medik, který se živil stejně jako S. Colt-prodejem a estrádami s oxidem dusným.

1846-během války s Mexikem a za spolupráce s kapitánem Samuelem H. Walkerem z jednotky US Mounted Riflemen byl vytvořen Colt Walker, který generál Zachary Taylor objednal v počtu 1000 kusů, které byly dodány v r. 1847 a k tomu byla vytvořena firma Colt Patent Fire-Arms Manufacturing Company se sídlem v Hartfordu a s ředitelem E.K. Rootem.

Údajně se walkery nabíjely dávkou 60 grs černého prachu a buď sférickou nebo ogivální střelou hrotnatého tvaru. Jenže vojáci tyto ogivální střely cpali do válce hrotem, takže střela letěla širokým zadkem do hlavně a výsledek byl roztržení zbraně. Z asi 1000 kusů jich takto bylo zničeno 300. Dalším problémem bylo vystřelení všech šesti ran současně. Proto se začala mezi střelu a prach přidávat ucpávka.

Další vývoj Walkeru směřoval přes Civilní verzi Walkeru, která má upevnění nabíjecí páky typu Dragoon přes model Whitneyville dragoon až k mírnému zmenšení jako modelu Dragoon ve třech jeho typech a k dalšímu zmenšení v podobě Coltu Navy.

Závěr

S. Colt osobně:

S. Colt pocházel z bohaté a vlivné rodiny, jeho otec Christopher Colt byl významnou postavou amerického textilního průmyslu, a to mělo pro jeho životní dráhu zásadní význam.

Otec Christopher Colt se projevil i jako odvážný a úspěšný Samuelův vychovatel. Mnohému z toho čím Samuel dosáhnul takového úspěchu vděčí za neobvyklé rozhodnutí svého otce přimět Samuela aby si vydělával od 16 let sám. Zjistěte aniž by jeho otec stáhnul svou ochrannou ruku, (přitom jako otec velmi riskoval, když nechal chlapce aby se z něj stal protřelý pouliční gauner, přitom jeho další syn skončil za vraždu na šibenici). Samuelovi bylo umožněno rodinnými penězi svůj nápad uvést do stavu vynálezu, bylo mu umožněno patentovat a založit firmu, bylo mu umožněno patent obhájit v soudních přích i v konexích na armádu a prezidenta. (Dlužno podotknout, že Samuel měl několik bratrů a sester, většinou úspěšných právníků, bohužel se rodina nevyhnula tragickým zvrátům, jeden z jeho bratrů byl jak výše zmíněno v r. 1842 popraven za vraždu.)

Přesto, že pocházel z tak bohatého prostředí, měl pouze nedokončené základní vzdělání (otec Christopher coby obchodník považoval vzdělání za méně důležité než prohnání) a v ostatním byl extrovertní samouk s praxí jarmarečního dryjáčníka a baviče. Vymyká se tak tomu obrazu, který o sobě rozšiřoval - obrazu vynálezce, který sám tráví svůj čas v dílně nad výkresy. Přitom technický výkres ani nedokázal nakreslit. Peníze si opatřoval způsobem, který mu byl bližší než manuální práce a sice jako tzv. "Doktor Samuel Coult z Kalkaty a New Yorku" - jarmareční dryjáčník a falešný lékař, kterým předstíral být od 16-ti let. V ostatním mu pomohla rodina.

K dokreslení obrazu je třeba zmínit, že konkurenti Colta ho popisovali jako opilce a zloděje. Patrně k tomu měli důvody, o kterých se už dnes více nedozvíme. Nelze však Colta označit za člověka bez svědomí, neboť je znám případ, kdy odškodnil vysokou částkou (30 tisíc USD) J. Pearsona za jednání, kterého se na něm před mnoha léty dopustil. (John Pearson byl faktickým vynálezcem revolveru model 1835/36 a Colt mu nezaplatil.)

S. Colt jako obchodník:

Colt byl géniem větším než byl coby úspěšný podnikatel,neboť se stal zakladatelem celého nového odvětví -marketingu a reklamy. Současně zasáhnul tvůrčím způsobem i do odvětví telegrafu a lékařství. Především to však byl skrupulózní obchodník,který zavedl jako první výrobní linku i agresivní masový marketing.Uplácel novináře,používal product placement a opatroval své výrobky štítkem „nové a lepší“.Bohatnul na dětské práci ,korupci i pašování .Dodnes jsou známé jeho slogany.S obchodním záměrem upravoval design svých zbraní a změnil architekturu zbraně směrem k originálnímu charakteristickému designu s uměleckou hodnotou.

S.Colta aktivně a vytrvale budoval pověst a popularitu svých výrobků,i své firmy a sebe jako významné osobnosti a přikládá se mu i řada zásluh ,kterým by se možná sám podivil. Je možné,že právě tato schopnost Samuela Colta prosadit se učinila z revolveru symbol Ameriky a z Colta milionáře s největším soukromým kapitálem v USA.Nebýt těchto osobních vlastností,byl by revolver prostě jen nějaká další zbraň a na ono historické období Ameriky by se dávno zapomnělo. Tak jako se to stalo např. s Browningem nebo Maximem.Je to vlastně svědectví o pravdivosti tvrzení,že **umění není vyrobit,umění je prodat.**

S.Colta jako podnikatel:

První „Coltova“ firma:**Patent arms manufacturing company** v Pattersonu byla firma rodiny Coltů a Samuel byl pověřen odbytem,t.j. nebyl ani majitelem ani ředitelem(tím byl Pliny Lawton) a trvala od registrace v r. 1836 do bankrotu v r. 1842.

Mezi r. 1842 a 1847 směřuje Colt k podnikání s Morsem a jeho telegrafem,peníze má ze zakázky na cínové náboje do mušket pro armádu.(V Evropě v té době už deset let existoval jednotný náboj,takže balit náboje z cínové folie žádný velký pokrok nebyl.)

V r. 1844 snahy o oživení Patent arms manufacturing company,ale rodina mu nevěří.

r. 1847 a byla S.Coltem vytvořena firma **Colt Patent Fire-Arms Manufacturing Company** se sídlem v Hartfordu a s ředitelem E.K.Rootem.

Při podrobnějším pozorování jeho podnikatelské činnosti je vidět jeho určitá neochota k modernizaci,dlouho lpí na zastaralých a překonaných konstrukcích ,které se mu díky jeho konexím a marketingu,t.j. reklamě a organizaci společenských akcí a také úplatkům daří vnutit armádě,případně prodejcům a veřejnosti.Stačí srovnáme-li trendy vývoje revolverů v Evropě a USA ,ba dokonce i jen v USA.Colt totiž používal jeden jediný typ zámku od r. 1847 až do své smrti 1862 a jeho firma ještě dalších 15 let.

Popis situace: Uvážíme-li,že v Evropě jsou už na začátku Občanské války různé dvojčinné systémy zámků //Patent Adams DAO 1850, Chaineux r.1853,Beaumont-Adams 1856 // a navíc zadovky na jednotný náboj //Patent Fr.6348 Lefauchaux r. 1835 a Fr.pat.1936 Houllier r.1846//, o kterých Colt dobře věděl //Lefauchaux dodal 11833 revolverů M1854 armádě Unie (Severu) V USA má Lefauchaux patent 31809 Mars 26,1861,Fr. Pat. 091380 r.1854// .

názor 1. Přesto svůj revolver nemodernizoval a jednotný náboj zcela odmítal a to i přesto,že mu později byl nabídnut americkým vynálezcem R.Whitem(US Pat.12648 r.1855,kterého pak využila firma Smith a Wesson,které však trvalo dvacet let než zvládla výrobu velkorážné nábojnice).

Rollin White,který byl několik roků zaměstnancem Coltovy továrny,v době svého zaměstnaneckého poměru učinil vynález a za pokusy firmě Colt řádně zaplatil,poté z továrny odešel a přihlásil pět patentů.Svůj vynález nabídnul z důvodu loyality S.Coltovi –papírovým nábojem zezadu nabíjený revolver.Colt ovšem svého zaměstnance považoval za svůj majetek včetně jeho duševního vlastnictví ,ke kterému přišel v době,kdy mu jako zaměstnanec " patřil" a nyní mu nabízí o co ho obral a tak v hněvu Whita vyhnal.

názor 2. Pomineme-li etiku sporu(současnou etiku nelze použít na posuzování motivací jiné doby),musel Colt dávno vědět o tomto způsobu nabíjení,v Evropě běžném ba i daleko

pokročilejším než byl ten Whiteův(francouzská nábojnice od r.1846 byla kovová),přesto se ani nepokusil ubírat se tímto směrem vývoje.

názor 3. Ale je možný i jiný pohled na tento možná nedostatek-že místo aby si lámal hlavu s tažením nábojnice,realizoval zisk extenzivní výrobou. Nabízí se paralela s Henry Fordem, který trval na výrobě dávno zastaralého fordu T a vydělal na tom.Nakonec i po Coltově smrti v r.1862 se na konstrukci zbraně mnoho nezměnilo(při stejném bicím ústrojí dostal pevný rám a jednotný náboj) a (už v době svého vzniku zastaralý)Colt SAA získal díky reklamě nehynoucí slávu.Od roku 1873 je vyráběn a žádán dodnes.

názor 4. Další s touto událostí spojená otázka je Whiteův vynález-R.White obdržel v USA patent na věc v Evropě již dva roky známou a rok masově používanou a to na vyšší úrovni než u Whitea.(White má patent zbraně na papírovou nábojnici,ve Francii je zbraň na kovovou nábojnici,proto také White v Anglii s patentem nepořídil).Colt má monopol na revolvery v USA do konce r.1856.Lefauchaux ve Francii vyrábí model 1854.Colt ani White o tom buď neví,nebo to z nějakého neznámého důvodu nemá vliv na jejich jednání.Např. Colt dobře věděl o patentech na dvoufunkční revolver (první F.pat.Chaineux 1853 a další),jeho reakce byla odmítavá,(tvrdil,že nelze správně mířit a trval na setrvání u svého SA zámku).Přitom je to v rozporu s obecnou dominancí techniky USA nad technikou evropskou od r.1848 .

názor 5. Colt měl v USA monopol na revolvery do r.1857.Proč ne ve Francii,když tam patent měl od r. 1835? Pokud vedl právní spory v USA ,proč ne ve Francii? Důvod byl nejspíš v tom,že ve Francii za patent nezaplatil .(Mimochodem první patent na zbraň s otáčeným válcem obdržel francouz Lenormant v r. 1820)

názor 6.-Tím,že Colt vyhnal Whitea,nepřímo způsobil vznik dvou firem –Smith and Wesson a Winchester a oddálil krach firmy Remington.Tyto tři firmy totiž využívaly Whiteova patentu.Firma Colt se po smrti s.Colta na konci 60.let doprošovala firmy Smith and Wesson aby směla vyrábět nábojový revolver,což bylo Smith and Wessonem odmítnuto.Firma Colt proto ztratila dvacet let než vypršela platnost Whiteova patentu.Zatvrzele dominantní konzervativní postoj Samuela Colta,který nepoznal perspektivy Whiteovy nabídky uvrhl tak firmu Colt do nevýhodné situace,která trvá dodnes.Lze z toho vyvodit ,že velikost Colta se týkala spíše marketingu a reklamy než podnikatelské jasnozřivosti .

názor 7. Předchozí úvahy lze vysvětlit způsobem pro Colta nelichotivým.Marx v té době napsal,že: „Monopoly jsou příznakem zahnívání kapitalismu“ a Colt měl monopol daný patentními nároky do r.1857,který si žárlivě střežil a vedl četné právní bitvy kde uplatňoval svůj nemalý společenský vliv.Přitom se uzavřel do svých obzorů,ignoroval vývoj ve světě a v rozsahu své činnosti zaostával za Evropou a ještě více za technikou své vlastní země. Coltovo podnikání by se tak dalo popsat jako **technická zaostalost kompenzovaná masovou produkcí a ospravedlněná ziskem**.Tento stav Colta přežil-nejslavnější revolver model 1873 -Colt SAA Peacemaker nedosahoval úrovně francouzského modelu 1873 Chamelot-Delvigne,který byl SA/DA.

Poměry v USA v polovině 19.století:

foreigners. Horace Greeley, in 1851, published data that showed that the minimum budget for a worker's family of five came to \$10.37 a week. Only skilled workers received that much, and not all of them. Factory hands received \$5 to \$6, women \$3 to \$4. Most of the female needleworkers earned only \$0.14 to \$0.24 a day.

Paradoxem je,že cena otroka na Jihu byla od 1500 do 5000 USD a podle toho se k němu také chovali.Výsledkem bylo,že životní úroveň otroka na Jihu byla vyšší než zaměstnaného bělocha na Severu. Bylo dokonce řečeno,že zaměstnaný dělník na Severu byl placen tak,že mohl zemřít hladu.

//USA a Rakousko -Uhersko (a tedy Češi)- Levné žoky s bavlnou šly z Jihu USA přes Terst do Tyrol a dnešního Vorarlbergu,kde na tocích horských řek vyrostly desítky přádelen zpracovávajících vlákno,které šlo do Brna kde z něj tkali látky a dál do Prahy do obchodních domů. Do té doby lidé v Tyrolích přežívali bez bílkovin jen pomocí brambor.Vítězství Severu a konec otroctví znamenal návrat do těch poměrů.//

S.Colt jako pašerák:

S pašováním začal Colt ještě v době,kdy se vydával za Dr.Coulta .Nejdřív pašoval hedvábí a kvalitní látky z Kanady,v čemž pokračoval ještě v r. 1850,tedy v době,kdy už byl velmi

úspěšným továrníkem. Lze předpokládat, že měl za tím účelem vytvořenou organizovanou skupinu, protože není známo, že by s touto rizikovou činností měl osobně nějaký problém. Nezůstalo však u hedvábí, S. Colt dodával tajně své zbraně všem kdo o ně měl zájem. A stalo se, že S. Colta chytili na cestě do Petrohradu s kontrabandem 3450 revolverů s kompletním příslušenstvím, která se snaží dodat je Rusku za války Rusko-Japonské, za což musel zaplatit 100 tisíc USD Britům, aby z toho nebyl skandál.

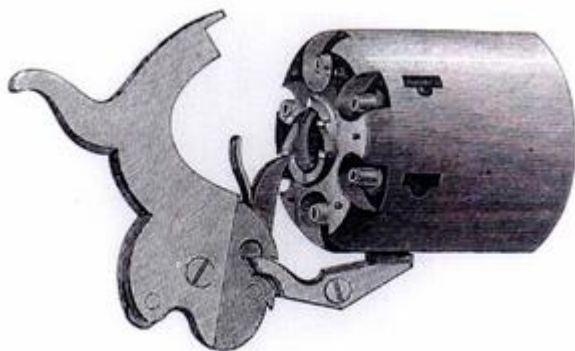
Díky Coltově sklonu k podlodné činnosti se z důvodů zahalených tajemstvím začal v rakouském Innsbrucku vyrábět r. 1847 licenční revolver v jedné z tyrolských textilek zpracovávajících levnou bavlnu z amerického Jihu. Licence zněla na jeden tisíc kusů. Dělníci v Tyrolích ale Coltův revolver nemohli uzdvihnout a tak ho zmenšili. Ale to je obsahem dalšího dílu této práce.

S. Colt jako vynálezce:

Samuel Colt vynalézal prostřednictvím peněz, za které skupoval cizí patenty a platil schopné řemeslníky aby tvořili jeho přání. Občas se stávalo, že vlastně ani nedokázal říct co vlastně chce, a očekával, že to za jeho peníze vymyslí jiní. A bylo by jen logické, kdyby ti kteří za něj mysleli a tvořili, přihlásili své nápady sami k patentování. Jenže při platu 0,14 dolaru denně = 0,98 dolaru týdně, bylo něco takového vyloučeno, vzhledem k amer. patent stál Colta 600 USD (které ani sám neměl, půjčoval si a založení firmy v Pattersonu přišlo jeho rodinu na více než 300 tisíc USD).

Při podrobnějším pozorování Coltovy vynálezecké činnosti se lze podívat nad tím, že mu byly patenty vůbec uděleny, uvažujeme-li, kolik patentů již před Coltem bylo pro stejnou věc vydáno, nicméně ve své době si to dokázal obhájit.

Ze sporu s Rollinem Whitem víme, co považoval Colt za nesprávné = když zaměstnanec považuje své nápady za své a okrádá tak svého zaměstnavatele (t.j. Colta). Jak si Colt představoval správné jednání vidíme na patentech 20144 nebo 16716, kde sice vynález popisuje E. Root, jehož jméno patent uvádí, ale činí tak pro S. Colta, který se autorem prohlašuje. V tomto smyslu je třeba chápat všechny Coltovy patenty - **Colt je spíše majitelem patentů než jejich autorem.**

Technicky je Coltovo bicí ústrojí (patrně výsledek spolupráce Pearson-Chase-Rowe)

- geniální v myšlence odpružit aretační západku do boku
- výhodný v tom, že může mít silnou pružinu aret. západky a tím pádem i pevnou aretaci, v okamžiku výstřelu ještě navíc zpevněnou úderem kohoutu na aret. západku, která se tím opře zespoda do aret. vybrání proti válci.
- Nedostatkem je, že systém musí být správně načasován (timing) aby správně fungoval a také skutečnost, že část síly bicí pružiny se spotřebuje na překonání aret. západky, takže u malých revolverů musí být bicí pružina velmi tvrdá.
- nedostatkem je malý zdvih aret. západky a tedy mělkost aret. vybrání.
- nevýhodou perkusního revolveru (obecně každého) je zapadnutí roztrhané zápalky do mechanismu zbraně po výstřelu. Kromě toho zátravka 19. století bývá i přes 1 mm široká, takže únik plynu je

velký a u malých ráží pak účinek střely v cíli nevýrazný. Přebití perkusního revolveru v mokru (děšť, namočení zbraně ve vodě) je nemožné. Toto vše se vědělo, armádě USA to však nevadilo. Evropské armády perkusní revolvery z výše uvedených důvodů spíše odmítaly.

Colt jako průkopník anestezie:

Je jisté, že účinky rajského plynu znal lépe než kdo jiný a je známo, že on i jeho rodina zubaře Horace Wellse navštěvovali a tudíž Horace Wells věděl, čím se mladý Samuel Colt živí. Je rovněž známo, kdy se tak dělo a tudíž první informace o rajském plynu získal H. Wells od S. Colta. Pokud se Wells kromě toho informoval i u jiného odborníka, nesnižuje to Coltovu zásluhu na Wellsově objevu, ať už onen Colton byl Colt nebo nebyl.

Jedná se však nikoli o objev jako takový, ale o prosazení tohoto objevu do veřejného povědomí. Vlastní objev N₂O má jinou a delší historii :

1669-Oxid dusný-Jako první upozoroval účinky N₂O John Mayow v r. 1772 pak Joseph Priestley a o dvacet let později, 1800- lékárník **Humphrey Davy** (1778-1829), který stanovil jeho složení a od r. 1797 prováděl pokusy s využitím N₂O při bolesti zubů a chirurgických zákrocích, které publikoval v r. **1800**.
